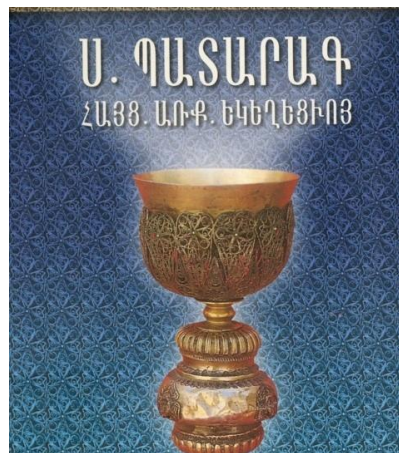

**ՈՒՂԻՂ ՀԱՄԱՏՔ
ԳՐԻԳՈՐ ՆԱՐԵԿԱՅԻ ՎԱՐԳԱՊԵՏԻՆ**

Տէրունական խրատին հետեւելով, որ պարգեւատէր եւ բազմառատ բարեբարութեան համաձայն բոլորին կու տայ եւ ոչ ոք կը գրկէ, ինչպէս որ ըսաւ. «Խնդրողը պիտի ստանայ, փնտոողը պիտի գտնէ» (Մտ. 7.8), որ նաեւ իմանալին իբրեւ գիտութեան հաց եւ իմաստութեան գինի գեղեցկապէս մատակարարեց անոր ֆաղցը ունեցող բանական անձերուն, եւ ֆարոգիչներու բարձրաձայն հրաւերով հոգեւոր խրախնամքի կոչեց՝ առակողին համաձայն, մեզի ալ նոյնը իբրեւ օրէնք տուաւ ըսելով՝ «Եթէ մէկը ֆեզմէ բան մը խնդրէ՝ տո՛ւր» (Մտ. 5.42):

Եթէ լաւ է կարօտեալներուն պէտքերը հոգալ, որուն փոխարէն խոստացաւ աշխարհի սկիզբէն պատրաստուած արֆայութիւնը տալ, որքան աւելի գովելի է լիացնել բարիքներէ աղֆատ հոգիները: Այնքան աւելի, որքան նախապատիւ, մեծ եւ պատուական է հոգին՝ քան մարմինը, պատկեր ըլլալով աստուածայինին, մինչ մարմինը երկրորդական եւ հողանիւթ է, գոր Տէրն ալ գործով յայտնեց, որովհետեւ գրուած է՝ թէ Իրեն հետեւող ժողովուրդը միայն երկու անգամ հացով կերակրեց, բայց կենարար խօսքին վարդապետութեամբ, որ հոգիներու կերակուրն է, համաձայն այն խօսքին՝ «Մարդ միայն հացով չ'ապրիր, այլ՝ Աստուծոյ բոլոր խօսքերով» (Բ. Օր. 8.3) միշտ անոնց հոգիները կը կերակրէր: Նաեւ իմաստուն ծառային առակով պատուիրեց նիշդ ժամանակին տալ ծառայակիցներուն կերակուրը եւ դեռ, կրկնապատիկ քանակներ շահողին եւ զլացողին օրինակով նոյնը ցոյց տուաւ, թէ պէտք է տալ ամէն անոր՝ որ կը խնդրէ (Մտ. 24.45-51):

**ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ**

ՊԼՏՐԱՎԻ ԽՈՐՀՈՐԴԻՆ ՀՎՏԱՏՈՒՄԸ

**2.- Պատրաստութիւն ընծաներուն
Գ.- ԲՈՒՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ կամ
ՀԱՄԱՏԱՅԵԱԼՆԵՐՈՒՄ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ**

Յիրաւի սերովբէներուն եւ քերովբէներուն օրհներգութեամբ է, որ կ'ուղղուի եկեղեցին եւ պատարագիչ քահանան կը թելադրէ ժողովորդին ըսելով.-

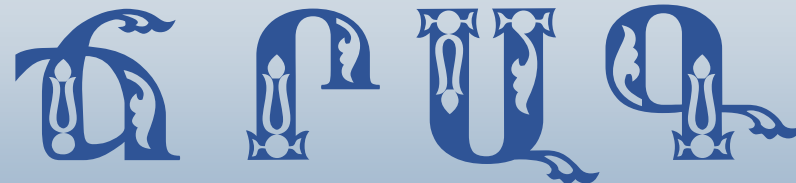
«Ձայնակցելով սերովբէներուն ու քերովբէներուն քու սրբութիւնդ երգենք ու եղանակենք, բարձրադաղակ գոչելով եւ ըսելով:

Դպիրները ձայնակցելով սերովբէներուն եւ քերովբէներուն կ'երգեն.

«Մո՛ւրք, սո՛ւրք, սո՛ւրք ես, տիեզերքի՛ Տէր: Երկինքն ու երկիր ձեռքովդ են լեցուն: Օրհնութի՛նք քեզի՛ բարձունքներուն մէջ: Օրհնեալ ես դուն, որ Տիրոջ անունով կու գաս: Ովսաննա՛ր բարձունքներուն մէջ»:

Հասած է սրբագործման անճառելի պահը, խաղաղութիւնը իջած է երկիր, համատացեալներ Քրիստոսի անունով միացած են եւ եղբայրացած, աստուածային սերը համակած է հաւատացեալները...

Շարունակելի

ՔՈՒ ԽՕՍՔԻ ԽՄ ՈՏՔԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ՇԱԽԴՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (ՍՂ.119.105)

ՃԷ. ՏԱՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ, 21 ՅՈՒՆԻՍ 2024

ԹԻՒ 29

**ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԱԵԱՆՉԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ
Ես. 5.1-10: Ա. Կր. 6.15-7.11: Մտք. 19.3-12**

**ՅԻՍՈՒՄ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ
ԸՍՏ ՄԱՏԹՆՈՍԻ 19.3-12**

Փարիսեցիներ Յիսուսը փորձելու մտադրութեամբ մօտեցան անոր եւ հարցուցին. «Իրաւունք ունի՞ մէկը, որեւէ պատճառով իր կինը արձակելու»:

Յիսուս անոնց պատասխանեց. «Չէ՞ք կարդացած Սուրբ Գիրքերուն մէջ, թէ Աստուած սկիզբէն արու եւ էգ ստեղծեց մարդիկը եւ ըսաւ անոնց. «Այս պատճառով այրը պիտի ձգէ իր հայրն ու մայրը եւ իր կնոջ միանայ, եւ երկուքը մէկ մարմին պիտի ըլլան»: Հետեւաբար այլեւս երկու չեն, այլ՝ մէկ մարմին: Ուրեմն, ինչ մէկը թող չբաժնէ անոնք՝ որ Աստուած միացուց»:

Փարիսեցիները դարձեալ հարցուցին. «Հապա ի՞նչու Մովսէս օրէնք սահմանեց՝ բաժանման թուրք տալ կնոջ եւ արձակել զայն»: Յիսուս պատասխանեց. «Մովսէս ձեր խստասրտութեան պատճառով արտօնեց արձակել ձեր կիները, սակայն ստեղծագործութեան ժամանակ արձակելու խօսք չկար: Գիտցէ՞ք նաեւ, թէ ով որ իր կինը կ'արձակէ առանց պոռնկութեան պատճառի եւ ուրիշ մը կ'առնէ՝ շնութիւն ըրած կ'ըլլայ եւ ով, որ արձակուած կինը կ'առնէ՝ ան ալ շնութիւն ըրած կ'ըլլայ»:

Աշակերտները ըսին Յիսուսի. «Եթէ ամուսնութիւնը այդպէս դատապարտութեան պատճառ կրնայ ըլլալ այր մարդուն եւ կնոջ համար, աւելի լաւ է չամուսնանալ»:

Յիսուս ըսաւ. «Բայց ամէն մարդ չի կրնար առանց ամուսնութեան մնալ, այլ՝ միայն անոնք, որոնց Աստուած կարողութիւն տուած է: Որովհետեւ մարդիկ չեն ամուսնանար այն պարագաներուն, երբ ծնունդով ներքինի են կամ մարդոց կողմէ ներքինի եղած են եւ կամ իրենք զիրենք ներքինի դարձուցած են Աստուծոյ արքայութեան համար: Ով, որ կրնայ ընդունիլ իմ հաստատումս, թո՛ղ կատարէ զայն»:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ, ՅՈՒՍԻԿ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Վրդանէսի անդրանիկ որդին, Գրիգոր Լուսաւորիչի թոռնիկն է Գրիգորիսը, որ ըստ պատմութեան Խորենացոյ, եպիսկոպոս ձեռնադրուեցաւ Թայտակարան նահանգի, կամ ըստ յետնագոյն վկայութեանց, վրաց եւ աղուանից: Իր դէմքը մեր եկեղեցական պատմութեան մէջ կը ներկայացնէ Հայ Եկեղեցոյ կողմէ դրացի հեթանոս ազգերուն մէջ քրիստոնէութիւնը քարոզելու համար ի գործ դրուած ջանքը, որ յաճախ նահատակութիւններու ալ պատճառ դարձաւ: Կը պատմուի իրեն համար, թէ անարժան ցեղապետներու դէմ կշտամբող դիրք բռնած ըլլալուն համար, ձիու ազիկն կապուելով քաշկռտուած է քարերու եւ թուփերու վրայէն, Կասպից ծովուն մօտ Վատնեան դաշտին մէջ եւ այսպէս մեռած ու Փոքր Սիւնիքի Ամարաս աւանին մէջ թաղուած է իր սարկաւազներուն ձեռքով: Իսկ 5-րդ դարուն, աղուանից Վաչական թագաւորին օրով իր նշխարները գտնուած ըլլալով, անոնց վրայ եկեղեցի մը շինուեցաւ Ս. Գրիգորիս անունով, 489-ին:

ՅՈՒՍԻԿ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Վրթանէսի երկրորդ որդին, որ տղայ հասակին ամուսնացաւ Տիրան թագաւորի աղջկան հետ, եւ դեռ շատ երիտասարդ՝ կաթողիկոս դարձաւ: Ունեցաւ երկու զաւակներ՝ Պապ եւ Աթանգինէ: Ձեռնադրութիւնը ընդունեցաւ Կեսարիոյ մէջ: Մեր եկեղեցական պատմութեան մէջ Յուսիկ կը ներկայացնէ քաղաքական իշխանութեան դիմադրող կրօնական գիտակից ոյժը:

Ըստ Խորենացոյ, Յուսիկ եւ Տիրանի հակառակութեան շարժառիթն եղած պիտի ըլլայ Յուսիանոս Ուրացոյի պատկերը, գոր իբր թէ Տիրան կ'ուզէր եկեղեցոյ մէջ դնել, եւ գոր Յուսիկ մերժեց: Բայց որովհետեւ այս պարագան հաստատելու համար թուականի դժուարութիւններ կան աւելի հաւանական էր, որ Տիրանի ներքին կեանքին վերաբերմամբ խիստ գտնուած ըլլալուն համար բարկութիւնը գրգռեց Տիրանի, որ բրածեմ մահուամբ սպաննեց զայն 347-ին, Ծովսագ Բարսեղ քաղաքին մէջ, 52 տարեկանին: Թաղուեցաւ Դարանաղեաց գաւառի Թարդան աւանին մէջ:

ՀԱՐՅՈՒՄ ՊԱՏԱՍԽԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԻՆՉ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ «ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ՄԵՆԵՑՈՒՆ»-Ը, ՈՐ ՔԱՀԱՆԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԸՆԹԱՑՔԻՆ ՅԱՃԱԽ ԿԸ ԿՐԿՆԷ

Հետեւեալ իմաստը ունի. նախ՝ Զրիստոս իր ծնունդով երկինքի եւ երկրի միջեւ խաղաղութիւն հաստատեց, ինչպէս հրեշտակները երգեցին: Ապա՝ մկրտութենէն ետք աշխարհին արքայութեան Աւետարանը սկսաւ քարոզել եւ Աստուծոյ հետ հաշտութեան ճանապարհը սկսաւ ուսուցանել: Ի վերջոյ, մատնութեան երեկոյին, առաքելներուն աւանդեց ըսելով. «Խաղաղութիւն կը թողում ձեզի: Իմ խաղաղութիւնս է որ կու տամ ձեզի» (Յե. 14.27), եւ քահանան Զրիստոսէն առնելով խաղաղութիւնը, ժողովուրդին կու տայ:

ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՏԳԱՍ

ԿՂՆՐԱՂԱՂՈՒՆՆԷ ՅԻՍՈՒՄ ՏՈՒՂԾ ԲԱՐԻՔՆԵՐՈՒՄ

Սեղանապետը համտեսեց զինիի փոխուած ջուրը, բայց չգիտցաւ թէ ուրկէ էր, թէեւ սպասաւորները, որոնք ջուրը լեցուցած էին, գիտէին (Յե. 2.9): Սեղանապետը գիտէր, թէ փեսան, որքան զինի ունէր իր տրամադրութեան տակ եւ գիտէր, որ զինին սպառած էր, բայց թէ այս նոր զինին ուրկէ եկած էր՝ չէր գիտէր: Եւ ասիկա է տարօրինակը, որովհետեւ սեղանապետը փեսայէն աւելի տեղեակ պետք էր ըլլար զինիի եւ հարսանիքի ընթացքին գործածուելիք ամէն ուտելիքներու քանակին: Գիտնալը՝ իր պարտականութիւնն էր: Բայց հոս կը տեսնենք, թէ ան չէր գիտէր զինիին ուրկէ եկած ըլլալը, չէր գիտէր, թէ ատիկա Յիսուսին պարգեւն էր իրենց:

ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼԻՔ

ՀՈԳԵՒՈՐ ՊԱՍԸ

Այսօր որքան մարդիկ կան որոնք կը վայելեն տեսակ-տեսակ բարիքներ եւ սակայն չեն գիտէր, թէ այդ բոլորը տուողը Աստուած ինքն է: Կ'անդրադառնա՞նք, որ կեանքը եւ կեանքին ամէն մէկ օրը եւ օրուան ամէն մէկ ժամը եւ օրը լեցնող իւրաքանչիւր բարիք Յիսուսի պարգեւն է մեզի:

ԵԹԷ ԿԱՍ ԵՐԲ Կ'ՈՒԶԵՍ...

ԵՐԲ ԼՔՈՒՄԾ ԵՒ ԱՈՎՆՁԻՆ ԿԸ ԶԳՎԱՍ, ԿԱՐՎԱ՛ ՍԱՂՄՈՍ 31

Ո՛վ Տէր, քեզի՛ ապաւինեցայ. թող ամօթով չմնամ բնաւ: Արդար ես դուն, ազատէ զիս: Ականջդ ինձի՛ խոնարհեցուր, եւ փութա՛, ազատէ՛ զիս: Ինձի պաշտպան, ապաստանարան եղի՛ր, իմ փրկութեանս ապաւելնը: Իմ ապաւենս եւ իմ ամրոցս դո՛ւն ես, դուն ի՛նքդ զիս առաջնորդէ եւ պաշտպանէ, որպէսզի քու անունդ փառաւորուի: Ձիս դո՛ւրս բեր որոգայթէն, գաղտուկ ինձի դէմ լարուած, որովհետեւ դո՛ւն ես իմ ապաստանս: Զու ձեռքերուդ ես կը յանձնեմ իմ հոգիս, ո՛վ Տէր, Աստուած ճշմարտութեան, դուն՝ որ փրկեցի՛ր զիս: Դուն կ'ատես անոնք, որոնք սնուին կուրքեր կը պաշտեն, մինչեւ ես ինքզինքս քեզի՛ Տիրոջ վատահաճ եմ: Զու սիրովդ պիտի ցնծամ եւ ուրախանամ, որովհետեւ թշուառութիւնս տեսար, ճանչցար տառապանքներս, եւ զիս թշնամիին ձեռքը չմատնեցի՛ր, այլ՝ վտանգէս զիս դուրս բերի՛ր եւ զիս ոտքի կանգնեցուցի՛ր:

Ո՛վ Տէր, ողորմէ՛ ինձի, որովհետեւ նեղութեան մէջ եմ: Տրտմութենէս տկարացան աչքերս, հոգիս եւ մարմինս:

Օրհնեալ է Տէրը, որ իր սքանչելի սէրը ցոյց տուաւ ինձի: Ամէն:

ՄԻՇՏ ՍԱՂՄՈՍ ԿԱՐՎԱՆՔ